

Betegtájékoztató és beleegyező nyilatkozat port és PICC-line beültetéshez

Kedves Betegünk!

Jelen tájékoztatóval az a célunk, hogy ismertessük a beavatkozás lényegét, tájékoztassuk a lehetséges kockázatokról és szövődményekről. A kezelőorvos Önnek személyre szabott, teljes körű szóbeli tájékoztatást is ad, lehetőséget biztosítva a beavatkozással kapcsolatos kérdései feltevésére.

A beavatkozás célja

A beavatkozások célja a más kezeléssel nem, vagy nem kellően csökkenthető fájdalmak csillapítása. A portbeültetés és PICC-line felvezetés az onkológiai intravénás infúziós kezelés vagy a tartós intravénás táplálás elősegítését célozza, a perifériás erek kímélése érdekében, illetve, ha perifériás vénaszúrás nehézkes, a betegnek kellemetlenséget okoz vagy a vénaszúrás lehetetlen.

A beavatkozás rövid leírása

A port és PICC-line beültetést műtői környezetben végezzük. Előzetes helyszíni ultrahang vizsgálatot követően áttekintjük a beavatkozás környezetét, tisztázzuk a szűrni kívánt erek átjárhatóságát, trombózis mentességét, a szúrás várható rizikóját, alternatív megoldásokat mérlegelünk. Aszeptikus körülmények biztosítása után helyi érzéstelenítést követően UH irányítás mellett nagyér szúrást végzünk, majd vezetődrótot juttatunk be, melynek helyzetét Röntgen átvilágítással pontosítjuk. Bőrmetszésből bőr alatti tasakot alakítunk ki atraumatikus technikával, tompa preparálással, megfelelő vérzéscsillapítással. A nagyérbe vezetett dróton keresztül tágitót helyezünk be, ezen keresztül a portra csatlakoztatott előzetesen légtelenített katétert a kívánt helyzetbe hozzuk. A portot kipróbáljuk és heparinos sóoldattal zárjuk. A bőrt általában intrakután kétrétegű varrattal zárjuk. PICC-line esetén a behelyezés módja hasonló, de végtag felől végezzük, a vezetődrótot hosszabban úsztatjuk és tasak kialakítására nincs szükség. Jó helyzet elérésekor a sethez tartozó ragasztós felszínű katéter rögzítő segítségével fixáljuk a bőrön, kipróbálás után heparinos sóoldattal zárjuk. A beavatkozások vérzéses kockázatot jelentenek, emiatt lehetőség esetén a véralvadás gátló gyógyszerek adagolását 3-5 napra felfüggesztjük.

A beavatkozás lehetséges előnyei

A fájdalom csökkenthető, a fájdalomcsillapítás néhány naptól hetekig, akár több hónapig eltarthat. Megfelelő fájdalomcsillapítással a műtéti beavatkozás elkerülhető. A port és PICC-line beültetéssel a perifériás erek kímélhetők, perifériás és mélyvénás trombózis, a végtagi szubkután szövetek és a bőr károsodása elkerülhető. A katéter vége mindkét esetben magas áramlású centrális vénában van, így a legkisebb a kockázat az alkalmazott szerek vénafal károsító hatásának kialakulására. Az alkalmazott anyagok, gyógyszerek a centrális keringésbe jutva azonnal szétoszlanak, hígulnak így irritáló,

szövetkárosító hatásuk a minimálisra csökkenthető. A porton keresztül a beteg évekig kaphat kezelést, nyilvános helyen mutatkozhat, hiszen a port a bőr alatt van, nem feltűnő, a beteg bőrén keresztül nem lóg ki semmilyen katéter. A PICC-line élettartama általában 3-6 hónap, a beteg felső végtagján a katéter vég látható, de ez a kompromisszum felvállalható, a mindennapi többszörös szúrásokkal szemben. Ultrahang vagy röntgen átvilágító segítségével a lehető legpontosabb katéter helyzet érhető el. Aszeptikus technikával, műtői környezetben a fertőzésveszély minimálisra csökkenthető. Rendszeres szakszerű atmosférával a port élettartama évekig kitolható.

A beavatkozás elmaradásának kockázatai

A fájdalom tartósabban fennáll, melynek kellemetlen élettani hatásai az alvásproblémák, koncentráció zavarok, túlzott ráfigyelés a fájdalomra, étkezési szokások megváltozása, a gyógyszersedésekből eredő kockázatok és mellékhatások, családi, szociális és munkahelyi gondok, nem megfelelés, depresszió, elkeseredettség, tanácstalanság, reménytelenség érzése. Magasabb tablettás gyógyszerigény, több kombinációra, erősebb hatású gyógyszerekre lehet szükség. A perifériás vénák tönkremennek, trombotizálnak, az infúzió helyén bőralatti szövetek és a bőr károsodnak, a sok szúrás kellemetlen, egy idő elteltével egyre gyakoribbak a sikertelen vénaszúrási kísérletek, melyek további diszkomforthoz vezetnek. A kezelés végső esetben perifériás vénán keresztül nem végezhető. A tanácsunk, hogy kemoterápiás kezelés elkezdésekor a port vagy PICC-line beültetést a leghamarabb végezzük el, a perifériás- és mélyvénás trombozisz megelőzése érdekében.

A beavatkozás helyett alkalmazható egyéb gyógymódok

Kiegészítő perifériás véna szúrások a felső és alsó végtagokon, ameddig az erek pungálhatók és az infúziós kezelést bírják. Hagyományos centrális véna is biztosítható, ezeket két hét elteltével cserélni szükséges. Broviac és Hickman katéterek is használhatók, melyek élettartama sokkal meghaladja a hagyományos centrális vénás katéterekét, de láthatók és sokkal gondosabb fenntartó kezelést igényelnek a fertőzés megelőzése érdekében.

A beavatkozás lehetséges kockázatai

- átmeneti fájdalom,
- a kifektetéskor, pozicionáláskor kellemetlenség
- vérzés, vérömleny kialakulása
- a véralvadásgátlók elhagyása miatt trombozisz, érelzáródás
- fertőzés, fertőzés továbbterjedése
- hőemelkedés, láz, hidegrázás
- lágyrész, mellkasfali, mellüregi, testüregi tályog
- ideggyöki érintettség, irritáció, sérülés
- epidurális, subarachnoideális behatolás
- érsérülés, trombozisz, embólia
- érzés, mozgás gyengülés/kiesés, bénulás
- légmell, légzési elégtelenség

- mellkasi folyadékgyülem
- mellüregi vérzés
- szív körüli nagyerek trombózisa, elzáródása
- szívbelhártya gyulladás, billentyű vegetáció, agyi embolizáció
- nyaki ér, ideg, lágyrész képletek sérülése
- átmeneti ritmuszavar, keringési elégtelenség
- szemhéjcsüggés, arc zsibbadás, nyak zsibbadás
- helyi érzéstelenítő okozta allergia
- helyi érzéstelenítő okozta szisztémás toxicitás
- vérnyomás esés, ájulás
- Röntgen képalkotó, átvilágító, CT ionizáló sugárzás hatásai
- az alkalmazott gyógyszerek, kontrasztanyagok mellékhatásai
- katéter kicsúszás, katéter elmozdulás
- dura sérülés, likvor csorgás
- alkalmazott antibiotikum érzékenység, allergia
- alkalmazott fertőtlenítő, öblítőfolyadék érzékenység, allergia, irritáció
- átmeneti égő érzés, viszketés
- székrekedés, hasmenés
- ragtapasz, steril fedés gumírozása okozta helyi irritáció, kiütések

A beavatkozás tervezett időpontja:

A beteg kérdései:

.....
.....
.....

Az orvos megjegyzései:

A beteg személyes, egyéni kockázatait, a beteg kérdéseire adott válaszok:

.....
.....
.....

Önnek joga van a tájékoztatást követően is további kérdésfeltevésre.

Beleegyező nyilatkozat

Beteg neve:

TAJ szám:

Születési hely, idő:

Cselekvőképtelen személy, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, illetve a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú beteg esetén a törvényes képviselő/Eütv. 16. § szerinti helyettes döntéshozó adatai (név, szül. hely és idő, anyja neve, lakcím, telefonszám):

.....
.....
.....

Rokonsági foka/törvényes képviselő típusa:

Cselekvőképtelen állapotú személy esetében az Eütv. 16. § (2) bekezdés szerinti helyettes döntéshozó a beavatkozásba való beleegyezéssel egyidejűleg arra vonatkozóan is nyilatkozik, hogy jogosult a beleegyezés, illetve visszautasítás jogát gyakorolni és nincs vagy reális időn belül nem érhető el az Eütv. 16. § (2) bekezdés sorrendje szerint előrébb való személy.

1. Betegség megnevezése fődiagnózis (magyarul, esetleg latinul):

.....
.....

2. Tervezett beavatkozás megnevezése: port és PICC-line beültetés

3. Tájékoztatót adó orvos neve:

A szóbeli tájékoztatást és a jelen nyilatkozathoz tartozó beteg-tájékoztatót megértettem és tudomásul vettem, a javasolt beavatkozással, a beavatkozás céljával, várható hasznával és kockázataival kapcsolatos, szóban feltett kérdéseimre a tájékoztatást nyújtó orvostól kielégítő, számomra érthető választ kaptam és elegendő idő állt rendelkezésre ahhoz, hogy eldöntsem, beleegyezem-e a beavatkozásba.

A szóbeli tájékoztatás és a jelen nyilatkozathoz tartozó betegtájékoztató elolvasása után, kellő mérlegelést követően, minden megtévesztéstől, fenyegetéstől és kényszertől mentesen **beleegyezem, hogy a beavatkozást elvégezzék.**

Kelt:, 20..... hó nap

.....
tájékoztatót végző orvos
aláírása és pecsétje

.....
beteg/törvényes képviselő
/helyettes döntéshozó
aláírása

A beteg írásképtelensége esetén két, együttesen jelenlévő tanú aláírása:

1. tanú

2. tanú

név

.....

lakcím

.....

aláírás

.....